

О. І. Верітовдокторант кафедри фізичної культури і спорту
Запорізького національного університету

ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

У статті репрезентовано авторські напрацювання щодо проектування логіки викладання та змістового наповнення дисципліни «Менеджмент у фізичній культурі і спорті» для студентів бакалаврату спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Визначено, що засвоєння студентами змісту дисципліни є доречним на другому курсі навчання (третій семестр). Структура дисципліни складається із двох модулів, кожен з яких містить по два змістові модулі. Тематика змістових модулів охоплює питання загальних положень менеджменту фізичної культури і спорту, здійснення управлінського циклу та технологій ухвалення рішень, сучасних тенденцій менеджменту в галузі й інноваційного менеджменту. Кожен змістовий модуль складається із двох тем. Опанування студентами інформаційного матеріалу кожної теми передбачає проведення лекційних, практичних і семінарських занять, а також виконання самостійної роботи. Серед форм аудиторної роботи запропоновано проведення традиційних лекцій, лекцій-презентацій, лекцій-пресконференцій, семінарських занять у форматі круглого столу, практичних занять у формі ділових ігор. Методами проведення практичних і семінарських занять визначено: роботу в малих групах, виконання навчальних завдань із заздалегідь визначеним результатом, метод кейсів, тестування знань із конкретної теми. Проведення аудиторної і забезпечення виконання самостійної роботи студентів відповідно до наведених вище логіки викладання та змістового наповнення дисципліни «Менеджмент у фізичній культурі і спорті» дозволить сформувати такі управлінські компетенції здобувачів освіти: створення оптимальної організаційної структури підприємства, що надає фізкультурно-оздоровчі послуги; встановлення функціональних зв'язків між елементами організаційної структури; розуміння технології здійснення управлінського циклу; обґрунтування управлінських рішень; обрання доцільних методів управління; планування управлінської діяльності (проекту) за допомогою діаграми Ганта; навички ухвалення управлінських рішень в умовах невизначеності.

Ключові слова: зміст дисципліни, менеджмент фізичної культури і спорту, управлінський цикл, круглий стіл, ділова гра, робота в малих групах, метод кейсів, управлінські компетенції.

Постановка проблеми. Започаткування власного бізнесу у сфері спорту потребує наявності в засновників знань і навичок з організаційного проектування (розроблення організаційної структури, розподіл повноважень і відповідальності, складання робочого графіка тощо), володіння технологіями з управління персоналом (набір, формування кадрового складу, розвиток персоналу, мотивація, управління кадровими ризиками) і стратегічного менеджменту (формулювання місії, філософії, бачення та напрямів зростання й розвитку бізнесу).

Аналіз освітньо-професійних програм та навчальних планів деяких вітчизняних вишів, що готують фахівців зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього ступеня «бакалавр», показав, що навчальними дисциплінами, під час вивчення яких повинні формуватися управлінські компетенції, є: «Управління у фізичній культурі» [5], «Основи менеджменту та маркетингу у спорті» [7, с. 10], «Менеджмент рекреаційно-оздоровчої роботи та організація і методика масової фізичної культури» [8, с. 9–10]. Натомість у навчальних планах підготовки фахівців освітнього ступеня

«магістр» наявні такі дисципліни: «Менеджмент та маркетинг у сфері фізичної культури та спорту», «Менеджмент у сфері фітнес-послуг» [4], «Спортивний менеджмент» [6, с. 19], «Маркетинг спортивних подій» [9, с. 19].

Отже, вважаємо, що викладанню управлінських дисциплін у навчальному процесі підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» приділяється недостатньо уваги. Саме тому проектування логіки викладу та змістової складової частини навчальної дисципліни «Менеджмент у фізичній культурі і спорті» є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині єдиною моделі викладання управлінських дисциплін для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» не існує. Заклади вищої освіти (далі – ЗВО) мають деяку свободу в розробленні навчальних планів та змістового наповнення варіативних дисциплін. Однак пошуки оптимальної моделі формування управлінських компетенцій у студентів, що навчаються за спеціальністю «Фізична культура і спорт», є досить активними. Так, у статті Н. Терентьевої [14] наведено перелік

компетенцій, очікувані результати вивчення дисципліни «Менеджмент в освіті, фізичному вихованні і спорті» для студентів магістратури спеціальностей «Фізична культура і спорт» та «Середня освіта (Фізична культура)», інформаційна складова частина лекційного блоку, завдання для самостійної роботи і практичні завдання. Авторка наголошує на доцільності практико-орієнтованого підходу до проведення навчальних занять. Структурно-функціональна модель процесу формування управлінської компетенції, а також найбільш ефективні форми навчальної діяльності, спрямовані на її формування, наведені у статті І. Дьяченко і Т. Прістинської [1]. Автор А. Романов [13] приділяє увагу визначенню пріоритетних шляхів, які забезпечують формування у студентів системи знань та навичок, що необхідні у професійній діяльності менеджера фізичної культури і спорту. Власну логіку викладання управлінських дисциплін мають автори навчальних посібників О. Жданова, Л. Чеховська, Л. Прокопова й інші.

Мета статті – розроблення структури та змістового наповнення навчальної дисципліни «Менеджмент у фізичній культурі і спорті» навчального плану спеціальності «Фізична культура і спорт» освітнього ступеня «бакалавр».

Виклад основного матеріалу. Уважаємо, що засвоєння студентами змісту вибіркової дисципліни «Менеджмент у фізичній культурі і спорті» є доречним на другому курсі навчання (третій семестр). Головним завданням вивчення зазначеної дисципліни є підготовка майбутніх бакалаврів фізичної культури і спорту до здійснення управлінського циклу в підприємницькій діяльності. Структуру навчальної дисципліни представлено в табл. 1.

Якщо експлікуємо зміст табл. 1, то бачимо, що першою темою дисципліни є «Сутність, принципи, мета і функції менеджменту в галузі». Ця тема інтегрує лекцію (2 години), практичне (2 години) та семінарське (2 години) заняття, а також самостійну роботу (9 годин). Проведення лекції у класичному інформаційному форматі дозволяє висвітлити сутність менеджменту, надати сучасні визначення основним поняттям і термінам, визначити мету і функції менеджменту, провести огляд класичних джерел із дисципліни, окреслити особливості менеджменту галузі фізичної культури і спорту, розкрити поняття і надати класифікацію методів управління в менеджменті фізичної культури і спорту. Отже, на цій лекції відбувається ознайомлення студентів із теоретичним підґрунтям управ-

Таблиця 1

**Структура навчальної дисципліни «Менеджмент у фізичній культурі і спорті»
(витяг із робочої навчальної програми)**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	зокрема				
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	індивідуальні заняття	самостійна робота
Структурний модуль 1						
Змістовий модуль 1. Загальні положення менеджменту фізичної культури і спорту						
Тема 1. Сутність, принципи, мета і функції менеджменту в галузі	15	2	2	2	–	9
Тема 2. Організаційно-функціональні основи управління фізкультурно-спортивними підприємствами	15	2	2	–	–	11
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>20</i>
Змістовий модуль 2. Управлінський цикл та технологія ухвалення рішень						
Тема 3. Управлінський цикл	15	4	–	2	–	9
Тема 4. Технологія ухвалення рішень	15	2	2	–	–	11
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>20</i>
Усього годин	60	10	6	4	–	40
Структурний модуль 2						
Змістовий модуль 3. Сучасні тенденції менеджменту в галузі						
Тема 5. Традиційна та постмодерністська моделі менеджменту: порівняльний аналіз	15	4	2	–	–	9
Тема 6. Менеджмент фізичної культури і спорту в епоху діджиталізації	15	2	2	–	–	11
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>20</i>
Змістовий модуль 4. Інноваційний менеджмент						
Тема 7. Сутність інноваційного менеджменту	15	2	2	–	5	6
Тема 8. Приклади інноваційного менеджменту в галузі фізичної культури і спорту	15	2	2	2	–	9
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>5</i>	<i>15</i>
Усього годин	60	10	8	2	5	35
Разом	120	20	14	6	5	75

лінської праці та соціальними функціями управління в галузі фізичної культури і спорту.

Метою практичного заняття є уточнення розуміння менеджменту через аналіз наявних визначень (дидактичний матеріал), обговорення отриманих варіантів, а також формулювання власного визначення. Методом проведення практичного заняття може бути робота в малих групах. Водночас групи самостійно організують свою роботу з пошуку наявних визначень менеджменту, а також формулюють дефініцію, що віддзеркалює їхнє власне розуміння цього соціального феномену.

У межах першої теми також заплановано проведення проблемного семінару «Менеджмент – упорядкування дій працівників чи експлуатація?», мета якого полягає в актуалізації здатності студентів до обґрунтування справедливості своїх дій та позицій із використанням положень теорії Л. Болтанські та К. Кьяпелло. Форматом проведення семінару може бути круглий стіл як дискусія між студентами – учасниками малої групи. Спілкування організує викладач, який мотивуючим вступним словом позначає правила ведення дискусії, а також коротко описує шість критеріїв обґрунтування власної правоти й оцінювання ситуації, що співвідносяться з «буттєвою», «патріархальною», «репутаційною», «цивільною», «ринковою», «індустріальною» соціальними реальностями.

Кожен студент під час підготовки до семінару обґрунтовує свою позицію у формі невеликого есе. Усі студенти повинні мати змогу висловити свою думку, після чого викладач узагальнює сформовані позиції та пропонує учасникам круглого столу приєднатися до тієї малої групи, чю позицію вони поділяють. Завданням для кожного студента є переконання інших у своїй правоті. У разі, якщо хтось зі студентів змінює свою думку, він примикає до відповідної малої групи.

Тема «Організаційно-функціональні основи управління фізкультурно-спортивними підприємствами» інтегрує лекцію (2 години), практичне заняття (2 години) і самостійну роботу (11 годин). Лекцію доцільно проводити у змішаному форматі звичайної інформаційної лекції та лекції-презентації. Основними питаннями, що розглядаються в межах теми, є: елементи і функції організації; типологія фізкультурно-спортивних організацій; визначення і різновиди організаційних структур; розподіл обов'язків, делегування повноважень; форми влади, лідерство; стилі керівництва та їх характеристика. Більша частина лекції проходить традиційно. Проте частину матеріалу викладач подає у формі коментування слайдів.

Практичне заняття в межах цієї теми присвячено закріпленню теоретичних знань, отриманих на лекції. Зокрема, його основна мета – навчання

студентів побудови і презентації у графічній формі організаційної структури фізкультурно-спортивної або інноваційної організації. На цьому занятті використовується метод виконання навчальних завдань із заздалегідь визначеним результатом. На занятті студенти лише починають виконувати завдання – розробляють ескізи організаційної структури організації. Виконання цього завдання, а саме: створення моделі організаційної структури у програмі Mindomo, підготовка розгорнутих коментарів щодо функціональних зв'язків між об'єктами цієї структури, здійснюється в режимі самостійної роботи.

Вивчення теми «Управлінський цикл» передбачає проведення лекції (2 години), практичного заняття (2 години), а також самостійну роботу (11 годин). Лекційне заняття може проводитись у традиційному інформаційному форматі з висвітленням питань щодо поняття управлінського циклу, змісту функцій менеджменту, здійснення процесів планування, організації, корегування і контролю, висвітлення варіантів управлінського циклу та його особливостей у галузі фізичної культури і спорту. Розгляд питань, що стосуються типових помилок у професійній діяльності менеджера, заходів щодо запобігання таким, може відбуватися у форматі лекції-пресконференції. План викладення матеріалу визначається на основі запитань студентів та корегується у процесі заняття, оскільки студенти можуть ставити додаткові запитання, а також доповнювати матеріал викладача прикладами із власного досвіду.

Семінарське заняття за цією темою доречно проводити у формі презентації результатів самостійної роботи. Студенти надають розгорнуту характеристику побудові власного бізнесу через описання окремих функцій менеджменту: визначення мети, планування, організації, корегування та контролю. По суті, студенти презентують своєрідний бізнес-план та захищають його під час колективного обговорення.

Тема «Технологія ухвалення рішень» також інтегрує лекцію (2 години), практичне заняття (2 години) і самостійну роботу (11 годин). Традиційний формат лекції дозволяє висвітлити такі питання: поняття і види управлінських рішень у фізичній культурі і спорті, типова структура управлінського рішення та вимоги до нього, технологія вироблення управлінського рішення у фізичній культурі і спорті, схема розроблення та реалізації управлінських рішень, методи підготовки й обґрунтування рішень.

Метою практичного заняття є створення ситуацій, які за своїм змістом наближені до умов реальної підприємницької діяльності і в яких потрібно ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення (метод кейсів). Зокрема, студентам пропонується проаналізувати обрану ситуацію й ухвалити

рішення, а також обґрунтувати його в письмовій формі з посиланням на наукові джерела, а також приклади аналогічних ситуацій у підприємницькій діяльності. На практичному занятті може бути започатковано виконання цього завдання, а основна діяльність із його виконання (пошук джерел, письмове обґрунтування) може виконуватися в режимі самостійної роботи.

Тема «Традиційна та постмодерністська моделі менеджменту: порівняльний аналіз» передбачає проведення лекційного (2 години), практичного заняття (2 години), семінару (2 години), а також самостійну роботу студента (9 годин). На традиційній інформаційній лекції розглядаються такі питання, як: особливість людських ресурсів; класифікація методів управління; сутність методів управління у традиційному менеджменті (економічних – диференціювання заробітної плати, нормативно-економічний, прямого цільового фінансування; організаційно-адміністративних – регламентованого впливу, дисциплінарного вливу; соціально-психологічних методів (причання, переконання, схвалення, заохочення, засудження, покарання)) та методів управління в менеджменті постмодерну (модель Two Pizza). Особливістю лекції може бути ініціювання викладачем порівняльного аналізу традиційної та сучасної моделей менеджменту. Дискусія щодо раціональності та дієвості постмодерністської моделі менеджменту наприкінці лекції може перетворитися в лекцію-пресконференцію.

Практичне заняття в межах цієї теми присвячене відпрацюванню управлінських навичок. Як методи навчання можуть використовуватися ділові ігри [11].

Тема «Менеджмент в епоху діджиталізації» інтегрує лекцію (2 години), практичне заняття (2 години) та самостійну роботу (11 годин). Лекцію можна проводити у форматі лекції-презентації, коли викладач коментує слайди, на яких представлено: сутність і аспекти діджиталізації; тенденції трансформації управлінської діяльності, пов'язані з діджиталізацією; тенденції розвитку цифрових технологій управління людськими ресурсами, комунікаційних технологій, технологій обробки й узагальнення інформації.

Метою практичного заняття є навчання студентів побудови діаграм Ганта – стовпчастих діаграм (гістограм), які використовуються для ілюстрації плану, графіка робіт з будь-якого проекту. Основний метод проведення заняття – практичне виконання завдання із заздалегідь визначеним результатом – діаграмою, яка віддзеркалює організаційну роботу студента над створенням власного проекту. Заняття зручно проводити в комп'ютерній аудиторії. Діаграми Ганта будують в Excel із використанням спеціальних безкоштовних шаблонів. Після засвоєння технології ство-

рення діаграм студенти можуть виконувати творчу частину завдання в режимі самостійної роботи.

Оскільки самостійна робота займає значну частину навчального часу студента, вважаємо за доцільне систематизовано її представити у формі табл. 2.

Тема «Сутність інноваційного менеджменту» передбачає проведення лекції (2 години), практичного заняття (2 години), індивідуальних занять (5 годин), а також самостійну роботу (6 годин). Традиційний формат лекції передбачає розгляд таких питань: уточнення поняття інновації в аспекті фізичної культури і спорту; загальна інформація про інноваційний менеджмент; завдання інноваційного менеджменту; організаційні форми інноваційного менеджменту; стратегія інноваційної діяльності; особливості менеджменту інноваційної компанії; створення інноваційної компанії; масштабування операційної діяльності інноваційної компанії; цикл існування інноваційної компанії. Особливістю лекції може бути те, що для встановлення вихідного рівня знань із питань, які розглядаються, викладач проводить на її початку відповідне експрес-опитування.

На практичному занятті студенти відпрацьовують навички ухвалення управлінських рішень в умовах невизначеності. Водночас використовується метод ділової гри.

У межах цієї теми передбачено п'ять годин індивідуальних занять, на яких здобувачі освіти, які вже працюють за спеціальністю та мають намір започаткувати підприємницькі проекти, отримують від викладача роз'яснення щодо вдосконалення цієї діяльності. Також на індивідуальних заняттях студенти отримують роз'яснення щодо виконання самостійної роботи, яка присвячена вивченню сучасних джерел з інноваційного менеджменту.

Тема «Приклади інноваційного менеджменту в галузі фізичної культури і спорту» передбачає проведення лекції (2 години), практичного заняття (2 години), семінару (2 години), а також самостійну роботу (9 годин). Лекція проходить у комбінованому форматі. План лекції передбачає аналіз інноваційних ідей, способів реалізації, історії розвитку декількох стартапів у галузі «Фізична культура і спорт» (зокрема, Fitstorm, Racefilly, Strava, Ova, HeartIn тощо). Перша частина лекції проходить у традиційному інформаційному форматі, а друга – у форматі лекції-презентації. З огляду на те, що лекційний матеріал має «некласичний» характер, викладення матеріалу має неформальний характер з елементами інтерактивності.

Практичне заняття має узагальнюючий характер і присвячено підготовці до підсумкового тестування з дисципліни. Використовується метод тестування знань із конкретної теми з наступним аналізом його результатів. Тестування проходить у «паперовій формі». Після підбиття підсумків

**Самостійна й індивідуальна робота до дисципліни
«Менеджмент у фізичній культурі і спорті» (витяг із силабусу)**

Зміст самостійної роботи	Результат	Контрольні заходи	Год.	Конс. (год.)
Тема 1. Сутність, принципи, мета і функції менеджменту в галузі				
Підготовка до семінару.	Есе із проблеми: «Менеджмент – упорядкування дій працівників чи експлуатація?».	Виступ на семінарі у форматі круглого столу.	9	–
Тема 2. Організаційно-функціональні основи управління фізкультурно-спортивними підприємствами				
Проектування організаційної структури організації.	Організаційна структура організації.	Презентація організаційної структури через модуль «Завдання» Moodle.	11	1
Тема 3. Управлінський цикл				
Створення плану бізнесу через характеристику етапів діяльності, як-от: постановка мети, планування, організація, корегування, контроль.	Бізнес-план інноваційної діяльності.	Презентація бізнес-плану через модуль «Завдання» Moodle.	9	1
Тема 4. Технологія ухвалення рішень				
Аналіз кейса до теми. Обґрунтування управлінського рішення з посиланням на наукові джерела.	Обґрунтування управлінського рішення з посиланням на наукові джерела.	Презентація управлінського рішення через модуль «Завдання» Moodle.	11	1
Тема 5. Традиційна та постмодерністська моделі менеджменту: порівняльний аналіз				
Опрацювання рекомендованої літератури й інформаційних ресурсів із питань менеджменту епохи постмодерну.	Есе з аналітичним оглядом постмодерністських методів управління.	Презентація есе через модуль «Завдання» Moodle.	9	1
Тема 6. Менеджмент в епоху діджиталізації				
Побудова діаграми Ганта в Excel.	Діаграма Ганта, яка ілюструє роботу студента над розробленим власного проекту.	Презентація діаграми Ганта через модуль «Завдання» Moodle.	11	1
Тема 7. Сутність інноваційного менеджменту				
Самостійна робота з вивчення джерел: 1. Харгадон Э. «Управление инновациями. Опыт ведущих компаний». 2. Друкер П. «Бизнес и инновации». 3. Жданкин Н. «Инновационный менеджмент».	Тези з основними думками авторів.	–	6	1
Тема 8. Приклади інноваційного менеджменту в галузі фізичної культури і спорту				
Підготовка до підсумкового тестування з дисципліни – повторення лекційного матеріалу.	–	Підсумкове тестування в модулі Тест Moodle.	9	1
Разом			55	8

викладач коментує найбільш поширені помилки, водночас не вказує прямо на правильний варіант відповіді.

Семінар проходить у форматі круглого столу, на який запрошено успішного підприємця галузі фізичної культури і спорту. Використовується метод дискусії, проблематика якої присвячена пошуку відповідей на питання: «Чи впливає особистість підприємця на характер та успішність інноваційної діяльності?». На семінарі підприємець виступає з мотивуючим вступом, у якому, по суті, відповідає на питання: «яким чином він став підприємцем?», «якими є його мотиви?», «чи залучає він інших людей до діяльності?» тощо. Модератором дискусії виступає викладач. Студенти у форматі «запитання – відповідь» отримують інформацію щодо особливостей управлінської діяльності запрошеного фахівця, а також моделей управління, які він застосовує.

Висновки і пропозиції. Проведення аудиторної і забезпечення виконання самостійної роботи студентів відповідно до наведених вище логіки викладання та змістового наповнення дисципліни «Менеджмент у фізичній культурі і спорті» дозволить сформувати такі управлінські компетенції у здобувачів освіти, як: навички створення оптимальної організаційної структури підприємства, що надає фізкультурно-оздоровчі послуги; встановлення функціональних зв'язків між елементами організаційної структури; розуміння технології здійснення управлінського циклу; обґрунтування управлінських рішень; обрання доцільних методів управління; планування управлінської діяльності (проекту) за допомогою діаграми Ганта; навички ухвалення управлінських рішень в умовах невизначеності.

Перспективами подальших розвідок у зазначеному напрямі може бути розроблення логіки викладання та змісту навчальної дисципліни «Маркетинг фізичної культури і спорту».

Список використаної літератури:

1. Дьяченко И., Пристинская Т. Формирование компетентности управленческой деятельности специалиста по физической культуре. *Взаємодія духовного й фізичного виховання у становленні гармонійно розвиненої особистості* : збірник статей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Слов'янськ, Україна, 22–23 березня 2018 р. / гол. ред. В. Пристинський. Слов'янськ : вид-во Б.І. Маторіна ; ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2018. 565 с. С. 394–398.
2. Жданова О., Чеховська Л. Управління сферою фізичного виховання і спорту : навчальний посібник. Дрогобич : Коло, 2009. 224 с.
3. Навчальний план підготовки бакалавра. Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт». Київ : Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, 2019. URL: https://ffvs.npu.edu.ua/images/M_images/0navc_plan_2019/Bak_sport_2019_den-конвертирован.pdf.
4. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізичне виховання». Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт». Київ : Київський університет ім. Б. Грінченка, 2019. URL: http://fzfv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/ilid/kfvps/program/fv_19_plan.pdf.
5. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фітнес та рекреація». Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт». Київ : Київський університет ім. Б. Грінченка, 2018. URL: http://fzfv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/ilid/kfvps/program/fir_bar.pdf.
6. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні. Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт». Запоріжжя : ЗНТУ, 2016. 32 с. URL: http://www.zntu.edu.ua/sites/default/files/konf/opp_fks.pdf.
7. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні. Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт». Рівне : РДГУ, 2016. 12 с. URL: http://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/osv_prog_bak_017_fiz_kult_i_sport_2016.pdf.
8. Освітньо-професійна програма «Тренерська діяльність в обраному виді спорту». Першого рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». Харків : Харківська державна академія фізичної культури, 2017. 12 с. URL: <https://khdafk.kh.ua/wp-content/uploads/2019/04/017-Фізична-культура-і-спорт-1.pdf>.
9. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт». Другий (магістерський) рівень. Дніпро : Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту, 2017. 24 с. URL: <http://infiz.dp.ua/misc-documents/op2-FS/opp2-017fs.pdf>.
10. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт». Тернопіль : ТНУ ім. В. Гнатюка, 2017. 19 с. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/017_fizychna_kultura_i_sport_bakalavr.pdf.
11. Приходько А. Менеджмент: деловые игры, кейсы и практические задания : учебное пособие. Санкт-Петербург : СПбГАСУ, 2014. 155 с.
12. Прокопова Л., Чхайло М. Основи маркетингу і менеджменту фізкультурно-оздоровчих послуг : навчальний посібник. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2012. 298 с.
13. Романов А. Підготовка фахівців з менеджменту в галузі фізичної культури і спорту. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу у школі та ВНЗ* : збірник наукових праць. Рівне : РВЦ МЕРУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2017. № 1 (17). 218 с. С. 196–201.
14. Терентьева Н. Проєктування навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті, фізичному вихованні і спорті» для студентів магістратури. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія «Педагогічні науки»*. 2017. № 144. С. 302–306.

Veritov O. Formation of management competencies of future bachelors in physical culture and sports

The article presents the author's work on the design of the logic of teaching and content of the discipline "Management in Physical Culture and Sports" for undergraduate students majoring in 017 "Physical Culture and Sports". It has been determined that it is appropriate for students to acquire the content of the discipline in the second year of study (third semester). The structure of the discipline consists of two modules; each of these contains two content modules. The topics of the content modules cover the issues of general guidelines of physical culture and sports management, implementation of the management cycle and decision-making technologies, current trends in management in the field and innovation management. Each content module consists of two topics. The process of mastering the information material of each topic involves attending lectures, participating in practical and seminar classes, as well as independent work of students. Traditional lectures, lectures-presentations, lectures-press conferences, seminars in the format of a round table, practical classes in the form of business games are offered as forms of classroom work. The methods of conducting practical and seminar classes are: working in small groups, performing educational tasks with a predetermined result, the method of cases, testing knowledge on a specific topic. Conducting classroom and independent

work of students in accordance with the above logic of teaching and content of the discipline "Management in Physical Culture and Sports" will form such management competencies of students as: creating an optimal organizational structure of the enterprise providing physical culture and health services; establishing functional links between elements of the organizational structure; understanding of the technology of the management cycle; grounds for management decisions; selection of appropriate management methods; management planning (project) using a Gantt chart; managerial decision-making skills in conditions of uncertainty.

Key words: *discipline content, management of physical culture and sports, management cycle, round table, business game, work in small groups, case method, managerial competencies.*